

Kohus	Tartu Maakohus Jõgeva kohtumaja
Kohtukoosseis	Kohtunik Ülle Raag
Kohtuistungisekretär	Margit Veike
Otsuse tegemise aeg ja koht	22.detsember 2009a Jõgeva Pargi 1
Tsiviilasja number	2-08-29281
Tsiviilasi	Txxx Rxxx hagi Axxx Txxx vastu lapsele elatise nõudes
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja: Txxx Rxxx(isikukood xxxxxxxxxxxx; elukoht xx) Kostja: Axxx Txxx(isikukoodxxxxxxxxxxxxxxxx elukoht xx)
Kohtuistungi toimumise aeg	03. oktoober 2008a. ja 09.detsember 2008

Rahuldada Txxx Rxxxxhagi Axxx Txxx vastu.

Mõista välja Axxx Txxx(isikukood xxxxxxxxxxxx) Txxx Rxxx (isikukood xxxxxxxxxxxx) kasuks tütar Axxxx Rxxx(isikukood xxxxxxxxxxxx) ülalpidamiseks elatis 2175 (kaks tuhat ükssada seitsekümmend viis) krooni kuus, tagasiulatuvalt alates 01.06.2007a kuni Axxxx Rxxxx täisealiseks saamiseni.

Lapse täisealiseks saamisel õpingute jätkamisel põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses tuleb elatist tasuda jätkuvalt õpingute ajal.

Elatis tuleb maksta igakuiselt Txxx Rxxx arveldusarvele nr 1102070652 Hansapangas. Maksekorralduse selgitusse märkida selgituseks „elatis“.

Käesolev kohtuotsus on viivitamata täidetav kahe kuu elatisesumma, s.o 4350(nelja tuhande kolmesaja viiekümne) krooni ulatuses.

Menetluskulude jaotus:

Jätta menetluskulud Axxx Txxx kanda.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsusele saab esitada apellatsioonkaebuse Tartu Ringkonnakohtule (Kalevi tn 1, Tartu) 30 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest. Kaebus võidakse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuses ei taotleta selle lahendamist istungil.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

Txxx Rxxx esitas 09.07.2008a. Tartu Maakohtule hagiavalduse Axxx Txxxxxx nende ühise lapse Axxxx Rxxxx ülalpidamiseks elatise, 2175 krooni kuus, saamiseks. Hagiavalduse põhjal on pooltel ühine alaealine laps Axxxx Rxxxx sündinudxxxxxxxxxxa. Pooled elavad lahus, laps elab hageja juures ja on hageja ülalpidamisel. Kostja ei ole maksnud lapse ülalpidamiseks elatist korrapäraselt. Hageja on märkinud lapse kuludeks ühes kuus 3100 krooni. Hageja palub kohtul kostjalt tema kasuks välja mõista lapse ülalpidamiseks elatis 2175 krooni kuus alates 01.06.2007a.

Kohus saatis kostjale hagiavalduse ja kohustas teda TsMS § 394 lg 1 alusel hagiile vastama kirjalikult 18.augustiks 2008a. Hagimaterjalid on kostja 12.08.2008a. vastu võtnud. Kostja hagiile vastanud ei ole.

Kohus määras asja arutamiseks kohtuistungi 03.oktoobril 2008a.ja kohustas pooli ilmuma. Kohtuistungil osales ainult kostja. Hageja kohtusse ei ilmunud, teatades kohtule, et ei soovi istungil osaleda.

Kohtuistungil kostja selgitas, et töötas Soomes ametlikult aprillini 2008a. Edasi jätkus mitteametlik töösuhe eraisiku juures, kus kostjal juhtus tööõnnetus. Kostja sai Soomes töötades töötasu üle 20000 krooni 2 kuu eest. Eraisiku juures töötades oli töötasu 8 EUR-i tund ja raha sai sularahas kätte. Kostja viibib senini töövõimetuslehel. Tal oli kaelalülide murd ja selgroovigastus. Kostjalt on välja mõistetud Viru Maakohtu 16.01.2008a kohtuotsusega nr 2-07-45350 elatis tema esimesest abielust sündinud lastele Kxxxxx Txxx ja Kxxxxx Txxx, kummalegi lapsele 2175 krooni kuus. Praegu kuulub kostja perre on tema elukaaslane ja neli alaealist last, neist kaks on ühised lapsed. Kostjal on kokku viis last ja ta ei pea oma sisetulekuid piisavaks, et maksta hagejaga kooselust sündinud lapsele elatist hageja poolt nõutud summas. A.Txxx selgitab, et hageja on varem soovinud, et kostja loobuks vanemaõigustest, elatist ei ole ta varem nõudnud. Kostja on nõus vanemaõigustest loobuma. Kostja teab, et kui temal saab 4 kuud töövõimetuslehel oldud, siis tuleb arstlik komisjon ja tehakse otsus, kas ta jääb invaliidsuspensionile või läheb tööle. 08.augustil kirjutati ta haiglast välja.

Kohus kohustas kostjat esitama kohtule viivitamatult tõendid tema haiguse, tervisliku seisundi ja puude määramise kohta. Kohus teatas, et nõuab välja andmed kostja sissetulekute kohta Maksuametilt ja Pensioniametilt.

Kohus nõudis andmeid kostja olukorra ja sissetulekute kohta Pensioniametilt, Maksu- ja Tolliametilt.

Maksu- ja Tolliamet teatas kohtule, et Axxx Txxxx sissetulekuid on deklareeritud tööandja poolt perioodil september 2007 kuni märts 2008 kogusummas 126143 krooni, s.o. keskmiselt 25228.60 krooni kuus (tl.21).

Perearst Mxxxx Sxxx teatas vastuseks kohtule, et Axxx Txxx viibis töövõimetuslehel 12.08-13.11.2008, haiguslehed läksid koos haigega kaasa Soome Vabariiki, kus patsient töötas. Tööõnnetus juhtus 17.07.2008. Ekspertiisiks ei ole perearstilt andmeid nõutud. (tl.32).

Tartu Pensioniametist teatati kohtule töövigastuse tõttu töövõimetus määramise korrast ja töövõimetuspensioni määramisest (tl.27-30).

Hageja on kodune, saab peretoetusi (tl.14,15), tal on 9 last, neist 1 täiskasvanu (tl.16).

KOHTU SEISUKOHT JA PÕHJENDUSED

Kohus on seisukohal, et asjas tähtsust omavad asjaolud on piisavalt välja selgitatud ja asi on võimalik lahendada kostja osavõtuta TsMS § 409, § 410, § 414 alusel sisuliselt kuna hageja ega kostja pole ilmunud asja arutamiseks määratud kohtuistungile.

Hageja esitas avalduse asja lahendamiseks ilma tema kohalolekuta (tl.14). Ka viimase kohtuistungi kohta teatas hageja, et on lapsega haiglas ja unustas kohtule teatada ilmumise võimatusest(tl.34).

Kohus leiab, et hagi on õiguslikult põhjendatud ja tuleb rahuldada.

Kohus tegi kindlaks, et hagejal ja kostjal on xxxxxxxxxa. sündinud tütar Axxxx Rxxx (sünnitunnistus tl.4).

PkS § 60 lg 1 kohaselt on vanem kohustatud ülal pidama oma alaealist last. Poolte laps elab hageja juures ja tema ülalpidamisel. PkS § 61 lg 2 kohaselt tuleb elatise määramisel lähtuda kummagi vanema varalisest seisundist ja lapse vajadustest. Kostja on maksnud lapsele elatist ebaregulaarselt ja seda mittenoitavas määras. Elatise alammäär on PkS § 61 lg 4 kohaselt 1/2 kehtivast miinimumpalgamäärast. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 20.12.2007.a. määrusele nr 254 on alates 01.01.2008.a. kehtestatud kuupalga alammääraks 4350 krooni, seega minimaalne elatis, mida tuleb alates 01.01.2008.a. maksta on 2175 krooni. Hageja taotleb kostjalt elatise väljamõistmist 2500 krooni kuus.

Kohtule on esitatud tõendid, mis tõendavad, et Axxx Txxxxx on möödunud perioodil sissetulek, mis ületab kordades Eesti Vabariigis saadava keskmise töötasu- 25228.60 krooni kuus. Sellele vaatamata ei ole Axxx Txxx pidanud võimalikuks oma lapsele Axxxxxx ülalpidamist anda. Kohtu väljanõutud tõendid tõendavad ka, et Axxx Txxxxx tekkinud vigastus on töövigastus, s.t. et temale on garanteeritud ka edaspidi püsiv sissetulek töövõimetuspensionini näol. Seega ka juhul, kui Axxx Txxx on kaotanud oma töövõimet, on tal jätkuvalt püsiv sissetulek. Sellises olukorras on põhjendatud, et isal tuleb maksta lapse ülalpidamiseks elatist.

Kohus leiab, et hageja elatisenõue on põhjendatud ning tuleb rahuldada. Kohus on seisukohal, et elatise alammäära osas ei tule elatist eraldi põhjendada ja tõenditega tõendada. Antud juhul puuduvad asjaolud, mis PkS § 61 lg 6 järgi on aluseks elatise väljamõistmata jätmisel. PkS § 61 lg 6 kohaselt võib kohus jätta elatise välja mõistmata või selle suurust vähendada alla käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud suuruse või elatise maksmise lõpetada, kui: 1) vanem, kellelt elatist nõutakse, on töövõimetu või 2) lapsel on piisav sissetulek või 3) ilmnevad muud kohtu poolt mõjuvaks tunnistatud põhjused. Kostja on oma vastuväited elatisenõudele esitanud kohtuistungil. Kostja põhjenduste kohaselt ei võimalda tema majanduslik ja varaline seisund maksta elatist hageja poolt taotletud ulatuses. Kohtu hinnangul, võttes arvesse tõenditega tõendatud sissetuleku suurust, ei põhjenda kostja väited hagi rahuldamata jätmist. Hageja poolt nõutav elatis 2175 krooni kuus on seadusega ettenähtud elatise alammäär ja see tuleb hageja nõudel kostjalt välja mõista.

Hageja taotles elatise väljamõistmist tagasiulatuvalt alates 01.06.2007a. Kohus leiab, et see on põhjendatud. Menetluse käigus leidis tuvastamist, et kostja ei ole elatise maksmise kohustust nõuetekohaselt täitnud, samas on ta juba tol perioodil (näiteks septembris 2007) saanud väga olulises summas sissetulekut. Vastavalt PkS § 70 lg-le 2 võib kohus hageja nõudel mõista elatise välja tagasiulatuvalt kuni ühe aasta eest enne elatisehagi kohtule esitamist, kui kohustatud isik ei täitnud selle aja vältel ülalpidamiskohustust ning ei esinenud käesoleva seaduse § 61 6. lõikes nimetatud asjaolusid. Eeltoodu põhjal mõistab kohus kostjalt elatise välja tagasiulatuvalt alates 01.06.2007a. Kostja poolt 2008a. juba tasutud elatisesumma osas elatis sissenõudmisele ei kuulu. PkS § 60 lg 1 alusel mõistab kohus elatise välja kuni lapse täisealiseks saamiseni. Lapse täisealiseks saamisel õpingute jätkamisel põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses tuleb elatist tasuda jätkuvalt õpingute ajal.

Võttes arvesse kostja sissetuleku suurust, ei satu ka kostja teised lapsed halvemasse olukorda kui kostjalt mõistetakse elatis välja tütar Axxxxx ülalpidamiseks miinimumsummas(tl.35-37).

Arvestades, et kostja ei ole elatise maksmise kohustust nõuetekohaselt täitnud, tunnistas kohus otsuse TsMS § 468 lg 3 alusel viivitamata täidetavaks kahe kuu elatisesumma ulatuses, s.o 4350 krooni ulatuses.

Menetluskulude jaotus

TsMS § 162 lg 1 kohaselt kannab hagimenetluses kulud pool, kelle kahjuks otsus tehti.

Kuna kohus rahuldab hagi, siis tuleb menetluskulud jätta kostja kanda.

Käesoleva ajani menetluskulude kohta andmed puuduvad.

TsMS § 174 lg 1 kohaselt võib menetlusosaline nõuda asja lahendanud esimese astme kohtult menetluskulude rahalist kindlaksmääramist lahendis sisalduva kulude proportsionaalse jaotuse alusel 30 päeva jooksul, alates kulude jaotuse kohta tehtud lahendi jõustumisest. Sama sätte lg 2 järgi esitatakse hüvitatava summa kindlakstegemise avaldusasja menetlenud esimese astme kohtule. Avaldusele lisatakse menetluskulude nimekiri ning kulusid tõendavad dokumendid.

Kohtunik

Ü.Raag